

Gemeente Bladel

EVALUATIE AED- EN BURGERHULPVERLENING

AFDELING ONTWIKKELING - TESSA WAALE
ZAAKNUMMER: Z190000764
DECEMBER 2019

Inhoudsopgave

1. Aanleiding	4
2. Leeswijzer	4
3. Achtergrond informatie	5
3.1 Juridisch Kader.....	5
3.1.1 Voor burgers.....	5
3.1.2 Voor bedrijven.....	5
3.1.3 Voor gemeenten.....	5
3.2 Definities.....	5
3.2.1 AED	5
3.2.2 Burgerhulpverlener	5
3.2.3 HartslagNu	5
3.2.4 HartSafe.....	6
3.3 Procesbeschrijving.....	6
3.3.1 van melding tot reanimatie	6
3.3.2 voor AED eigenaren.....	6
3.4 Huidig standpunt gemeente Bladel	6
4. Evaluatie AED- en burgerhulpverlening	7
4.1 Probleemstelling.....	7
4.2 Vraagstelling	7
4.3 Deelvragen.....	7
5. Methode	8
5.1 Onderzoeksmethode	8
6. Resultaten	9
6.1 AED's en burgerhulpverleners	9
6.1.1 AED's.....	9
6.1.2 Burgerhulpverleners.....	9
6.2 Subsidieverstrekking aan AED-werkgroep	10
6.3 BuurtAED	11
6.4 HartslagNu	11
6.5 Communicatie.....	12
6.6 Beleid buurgemeenten	12
6.6.1 Reusel-De Mierden.....	12
6.6.2 Bergeijk.....	12

6.6.3 Eersel.....	13
7. Conclusies	14
7.1 De dekking van het netwerk van AED's en burgerhulpverleners is goed, met uitzondering van het buitengebied.....	14
7.2 Het budget is toereikend om onderhoud van AED's mogelijk te maken	14
7.3 Vanuit de gemeente wordt beperkt gecommuniceerd over AED's.....	14
7.4 De rol van de gemeente in buurgemeenten is vooral faciliterend	14
Bronnen	15

1. Aanleiding

In de gemeenteraadsvergadering van 14 december 2017 is de motie van Bladel Transparant aangenomen die luidde als volgt: “op welke wijze kan de gemeente Bladel (financiële) ondersteuning leveren om de huidige dekkingsgraad van de AED's in stand te kunnen houden waarbij deze bevindingen ter besluitvorming voor te leggen aan de gemeenteraad.” Deze motie is opgesteld naar aanleiding van een brandbrief van de AED-werkgroep die ernstige problemen voorzag in de dekkingsgraad van AED's in de gemeente Bladel. Naar aanleiding van deze motie is begin 2018 een onderzoek uitgevoerd en is er een beleidsadvies aan uw raad voorgelegd. Voorgesteld werd om een subsidie te verstrekken aan de AED-werkgroep voor het in stand houden, dan wel verbeteren van het AED netwerk in de gemeente Bladel. De gemeenteraad heeft op 28 juni 2018 ingestemd met dit voorstel en een eenmalige subsidie verstrekt van €4500,- aan de AED-werkgroep voor de jaren 2018 en 2019 samen. Om in aanmerking te komen voor een structurele subsidie dient de AED werkgroep voor 1 mei 2019 een subsidieaanvraag voor 2020 te hebben ingediend. Deze aanvraag hebben zij gedaan en de AED werkgroep wordt, na vaststelling door de gemeenteraad, vanaf 2020 opgenomen in het subsidiejaarprogramma Welzijn, Maatschappelijke Ondersteuning en Zorg. Tegelijkertijd heeft de raad in het raadsprogramma 2018-2022 kenbaar gemaakt om een toename, dan wel adequate plaatsing, van AED's te willen realiseren. Daarnaast zou betere informatievoorziening over locaties en het gebruik van AED's voorhanden moeten komen. Deze evaluatie is het gevolg van zowel bovenstaande passage uit het raadsprogramma 2018-2022 als de subsidieverstrekking aan de AED-werkgroep. Het raadsprogramma is korte tijd ná het besluit rondom de subsidieverstrekking aan de AED-werkgroep tot stand gekomen. Gelet op deze subsidieverstrekking, bijbehorende voorwaarden en het ambtelijk advies dat destijds aan de gemeenteraad is meegegeven, is in de Perspectiefnota 2019 voorgesteld om in plaats van te komen met een eindvoorstel rondom AED's en burgerhulpverlening, eerst de huidige situatie te evalueren. Deze verschilt namelijk aanzienlijk van de situatie zoals deze anderhalf jaar geleden was. Uw raad heeft hiermee ingestemd, met als resultaat dat nu een evaluatie van AED- en burgerhulpverlening voorligt.

2. Leeswijzer

Allereerst zal deze evaluatie wat achtergrondinformatie verschaffen welke van pas komt tijdens het lezen van de inhoudelijke evaluatie. De achtergrond informatie bestaat uit een juridisch kader, waarin wordt beschreven welke verantwoordelijkheden rondom AED's en burgerhulpverlening er voor welke partijen wettelijk zijn vastgelegd, en een definitiebeschrijving van diverse definities en begrippen. In hoofdstuk 4 wordt de probleemstelling toegelicht en zullen de hoofd- en deelvragen die centraal staan in deze evaluatie worden benoemd. Hoofdstuk 5 beschrijft de onderzoeksmethoden die zijn gebruikt bij deze evaluatie. Om tot de resultaten te komen is in deze evaluatie gebruik gemaakt van zowel kwalitatieve als kwantitatieve onderzoeksmethoden. In hoofdstuk 6 worden de resultaten per thema kenbaar gemaakt en toegelicht. Afsluitend worden in hoofdstuk 7 de conclusies van deze evaluatie benoemd.

3. Achtergrond informatie

3.1 Juridisch Kader

3.1.1 Voor burgers

Het Wetboek van Strafrecht artikel 450 stelt dat een burger de plicht heeft om een ander in levensgevaar te helpen. Dit hulpverlenen is echter wel naar wat men kan. Er wordt in ieder geval verwacht dat men hulp regelt, bijvoorbeeld door het bellen met 112. Reanimatiecursussen zijn niet verplicht voor elke inwoner. Wetgeving rondom betaling van reanimatiecursussen is er niet. Veel zorgverzekeraars vergoeden (gedeeltelijk) deelname aan reanimatiecursussen.

3.1.2 Voor bedrijven

De Arbowet schrijft voor dat bedrijven diverse verplichtingen hebben ten aanzien van bedrijfshulpverlening (BHV). Een werkgever is verplicht om doeltreffende maatregelen te treffen op het gebied van eerste hulp, brandbestrijding en evacuatie. Artikel 15 van de Arbowet schrijft voor dat er voldoende bedrijfshulpverleners (BHV'ers) moet zijn, welke voldoende opgeleid dienen te zijn. In de BHV cursus zit tegenwoordig ook de AED bediening en reanimatie verwerkt.

3.1.3 Voor gemeenten

Volgens de Wet Publieke Gezondheid hebben gemeenten geen wettelijke verantwoordelijkheid wanneer het de inzet van AED's of burgerhulpverleners betreft. In het beleidsadvies dat in juni 2018 aan uw raad is aangeboden, wordt beschreven dat de toekomstige rol van de gemeente beperkt blijft als zijnde voorwaardenscheppend en faciliterend. Initiatief blijft hierdoor bij de organisaties en inwoners. Er is besloten om subsidie te verstrekken aan de AED werkgroep ten behoeve van het onderhoud van AED's die de werkgroep in beheer heeft.

3.2 Definities

3.2.1 AED

Een automatische externe defibrillator (AED) of hartstarter is een draagbaar toestel dat wordt gebruikt bij de reanimatie van een persoon met een hartstilstand. Door middel van het geven van een elektrische schok kan een AED het hartritme weer herstellen. Iedereen mag een AED bedienen. Zodra het apparaat wordt ingeschakeld vertelt het apparaat wat je moet doen.

3.2.2 Burgerhulpverlener

Een burgerhulpverlener of lekenhulpverlener is een non-professionele persoon die in dringende situaties eerste hulp biedt in afwachting van de komst van professionele hulpverlening. Als burgerhulpverlener sta je aangemeld bij het reanimatie-oproepsysteem HartslagNu. Bij een hartstilstand in je buurt krijgt je via je mobiel een oproep om naar het slachtoffer te gaan. Men kan BHV'er worden indien men:

- 18 jaar of ouder is.
- Met succes een reanimatiecursus heeft afgerond.
- Een reanimatietraining als bedrijfshulpverlener of EHBO'er heeft afgerond.
- Een reanimatietraining voor beroep of studie (bijvoorbeeld arts, brandweer of politie) heeft afgerond.

3.2.3 HartslagNu

Stichting HartslagNu draagt verantwoordelijkheid voor een stabiel en functionerend landelijk oproepsysteem voor AED-burgerhulpverlening, dat via 112 wordt ingeschakeld bij een hartstilstand. HartslagNu heeft een database waarin burgerhulpverleners en AED's geregistreerd staan, zodat in geval van een 112-melding van hartfalen de dichtstbijzijnde AED's en burgerhulpverleners kunnen worden opgeroepen tot reanimatie.

In stichting HartslagNu zijn de Hartstichting, de regionale ambulancevoorziening en Stan (ontwikkelaar oproepapplicatie) vertegenwoordigd. De stichting is recentelijk tot stand gekomen na integratie van twee voorheen separaat opererende systemen, mogelijk gemaakt door een subsidie van €1.000.000,- van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Daarnaast zijn gemeenten door zowel minister Bruno Bruins als door de stichting HartslagNu benaderd om een financiële bijdrage te leveren om de

instandhouding en ontwikkeling van het oproepsysteem te kunnen waarborgen. Ook gemeente Bladel heeft hier een bijdrage aan geleverd.

3.2.4 HartSafe

Een leefomgeving kan 'HartSafe' worden genoemd als er binnen 6 minuten (=500 meter loopafstand) een burgerhulpverlener en AED aanwezig kan zijn om een slachtoffer te reanimeren.

3.3 Procesbeschrijving

3.3.1 van melding tot reanimatie

Wanneer bij 112 een melding binnenkomt van hartfalen worden burgerhulpverleners die zich in de nabije omgeving van het slachtoffer bevinden gealarmeerd via een melding op hun mobiele telefoon. Zij krijgen daarbij vermeld waar de dichtstbijzijnde AED's zich bevinden, met eventueel een code om de kast van de AED te openen. Tegelijkertijd wordt een ambulance gestuurd naar de plek van het slachtoffer. Burgerhulpverleners starten de reanimatie op en reanimeren tot de ambulance is gearriveerd. De professionele hulpverleners nemen het op dat moment over van de burgerhulpverleners.

3.3.2 voor AED eigenaren

Indien een AED is gebruikt voor reanimatie, dan vergoedt de regionale ambulancevoorziening (voor Bladel GGD Brabant-Zuidoost) de kosten voor het vervangen van onderdelen zodat de AED weer gebruiksklaar kan worden gemaakt. De vergoeding van deze kosten geldt voor organisaties, particulieren en bedrijven. Uitgezonderd van gebruik van deze vergoeding zijn zorgaanbieders. Een declaratie hiervoor is online in te dienen via <https://www.ggdbzo.nl/informatie/ambulancezorg/Paginas/Verbruikskosten-AED.aspx>.

3.4 Huidig standpunt gemeente Bladel

Het is onbetwistbaar dat gemeente Bladel een groot belang hecht aan een adequaat AED- en burgerhulpverleningsnetwerk. Tot op heden kan de rol van de gemeente voornamelijk gekenmerkt worden als faciliterend en voorwaardenscheppend. Hiermee blijft het initiatief bij organisaties en inwoners. De gemeente Bladel bezit twee AED's, een bij het gemeentehuis en een bij de sporthal in Bladel. De verantwoordelijkheid voor het onderhoud en het toekomstig vervangen van deze twee AED's ligt bij de gemeente Bladel. Besturen van de gemeenschapshuizen zijn zelf verantwoordelijk voor AED's, en het onderhoud ervan is belegd bij de AED-werkgroep.

4. Evaluatie AED- en burgerhulpverlening

4.1 Probleemstelling

In de door uw raad vastgestelde perspectiefnota 2019 is opgenomen om een evaluatie van de huidige stand van zaken rondom AED- en burgerhulpverlening af te wachten, alvorens te starten met een beleidsvormend proces zoals in het raadsprogramma 2018-2022 is opgenomen. Een aantal recente ontwikkelingen, waaronder de subsidieverstrekking aan de AED-werkgroep en het ontstaan van het BuurtAED initiatief, hebben hiertoe aanleiding gegeven.

4.2 Vraagstelling

Deze evaluatie beantwoordt de vraag hoe de stand van zaken is met betrekking tot AED- en burgerhulpverlening in de gemeente Bladel.

4.3 Deelvragen

Een aantal deelvragen zijn geformuleerd om uiteindelijk een antwoord te kunnen geven op de hoofdvraag die centraal staat in deze evaluatie.

- I. In welke mate kunnen we in de gemeente Bladel spreken van een dekkend netwerk van AED's en burgerhulpverleners?
  - Hoe zijn de AED's en burgerhulpverleners verspreid over de kernen?
  - In welke mate zijn de kernen binnen de gemeente Bladel HartSafe te noemen?
  - In hoeverre zijn de aanwezige AED's toegankelijk?
- II. In welke mate is het beschikbaar gestelde budget aan de AED-werkgroep voldoende toereikend om een dekkend netwerk van AED's te onderhouden?
- III. Hoe wordt in buurgemeenten om gegaan met AED- en burgerhulpverlening en welke rol pakt de gemeente hierbij?
- IV. Welke rol speelt de gemeente Bladel in de informatievoorziening rondom AED- en burgerhulpverleners?

5. Methode

5.1 Onderzoeksmethode

In deze evaluatie wordt gebruik gemaakt van zowel kwalitatieve als kwantitatieve onderzoeksmethode om een antwoord te kunnen geven op de hoofd- en deelvragen. De data van beide onderzoeksmethoden is geanalyseerd en hebben gecombineerd een goed antwoord op de onderzoeksvragen kunnen geven.

Allereerst is geïnventariseerd via diverse kanalen hoe veel AED's er bekend zijn in de gemeente Bladel, en waar deze zijn gelokaliseerd. Hiervoor zijn de AED-werkgroep, ondernemersvereniging Bedrijventerreinen gemeente Bladel, de winkelgebieden in Hapert en Bladel en HartslagNu geraadpleegd. Deze data is door het Shared Service Center van de Samenwerking Kempengemeenten vertaald naar overzichtskaarten voor de afzonderlijke kernen (bijlage 1 en 2) en de gemeente Bladel als totaal (bijlage 3 en 4). Daarnaast is ook het onderscheid gemaakt tussen het aantal geregistreerde AED's (bijlage 2 en 4) en het totaal aantal bij de gemeente Bladel bekende AED's (bijlage 1 en 3). Aanvullend is ook het aantal burgerhulpverleners in kaart gebracht. Ook hiervoor werd gebruik gemaakt van de data van HartslagNu. Bij HartslagNu zijn in principe alle burgerhulpverleners geregistreerd. Verder hebben twee gesprekken plaatsgevonden met de AED-werkgroep aan wie de gemeente Bladel een subsidie heeft verleend voor het onderhouden van het AED-netwerk. Daarnaast is geïnventariseerd bij beleidsmedewerkers van buurgemeenten hoe bij hen AED- en burgerhulpverlening is vormgegeven.

6. Resultaten

6.1 AED's en burgerhulpverleners

6.1.1 AED's

Op kaarten van de kernen Bladel, Casteren, Hapert, Hoogeloon en Netersel is door het Shared Service Center van de Samenwerking Kempengemeenten aangegeven waar zich AED's bevinden, of deze 24/7 toegankelijk zijn (groene cirkel) of tijdens openingstijden toegankelijk zijn (oranje cirkel) en welk gebied één AED dekt (gebied dat binnen de cirkel valt). Bij het gebied dat één AED dekt is uit gegaan van een straal van 500 meter, zoals de definitie 'HartSafe' voorschrijft. De resultaten zijn terug te vinden op de overzichtskaarten in de bijlagen 1 tot en met 4.

De inventarisatie bij de bedrijventerreinen, de AED-werkgroep en HartslagNu maakte duidelijk dat er zich momenteel 81 AED's bevinden in de gemeente Bladel. Het is aannemelijk dat er zich meer AED's bevinden dan dat er op dit moment bij ons bekend zijn. Echter, omdat deze particulier zijn aangeschaft en niet geregistreerd staan hebben we hier geen zicht op.

Indien alle 81 AED's zouden zijn aangemeld bij HartslagNu dan waren alle bebouwde kommen van de 5 kernen in ieder geval gedurende de dag 'HartSafe'. Onderstaande tabel 1 laat zien hoe de toegankelijkheid en spreiding van de AED's eruit ziet.

	Bladel	Casteren	Hapert	Hoogeloon	Netersel	Totaal
Totaal aantal AED's	35	3	31	9	2	81
24/7 beschikbaar	15	3	7	7	2	34
Aangemeld bij HartslagNu	12	3	10	8	2	35

Tabel 1: overzicht toegankelijkheid, spreiding en aanmelding bij HartslagNu

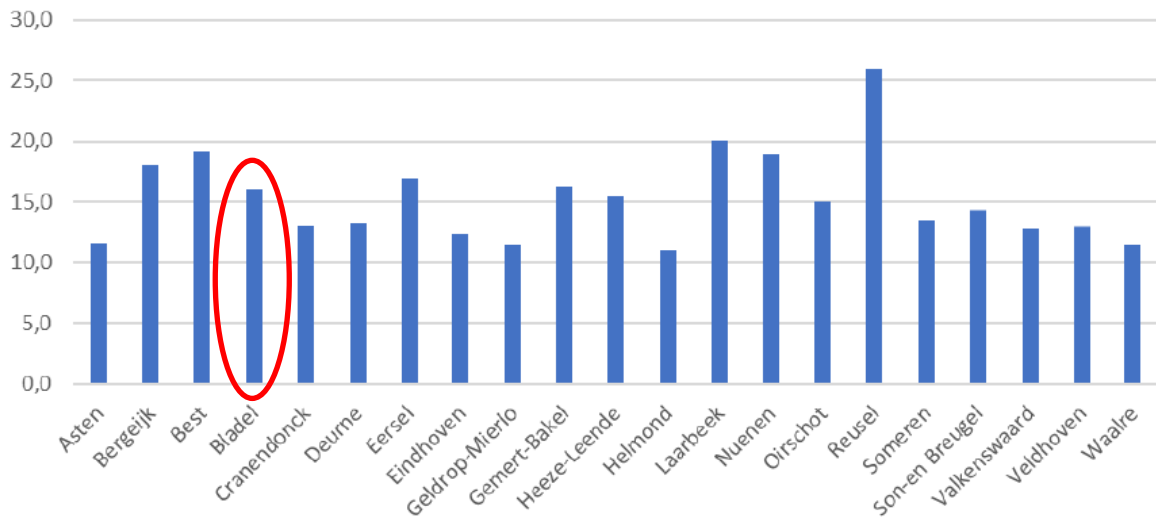
Van de 81 AED's zijn er 35 aangemeld bij HartslagNu. 34 van de 81 zijn 24/7 toegankelijk.

6.1.2 Burgerhulpverleners

De Hartstichting schrijft voor dat er idealiter 10 burgerhulpverleners per 1000 inwoners zijn. Teruggerekend naar het aantal inwoners zou het aantal burgerhulpverleners in gemeente Bladel rond de 210 moeten zitten. Op 1 augustus 2019 waren er 369 burgerhulpverleners uit de gemeente Bladel aangemeld bij HartslagNu. Dit betekent dat er gemiddeld 18,2 burgerhulpverleners zijn per 1000 inwoners (N=20.325 per 1 augustus 2019). Het aantal burgerhulpverleners ligt dus hoger dan dat de Hartstichting adviseert, en ook in vergelijking met het regionaal gemiddelde – zie tabel 2 – scoort Bladel daar ruim boven¹.

¹ Peildatum van de resultaten in tabel 2 is 1 januari 2019. Desondanks geeft het een mooi inzicht in hoe Bladel ten opzichte van de regiogemeenten scoort.

Gemiddeld aantal burgerhulpverleners per 1000 inwoners
(peildatum 01 jan 2019) = 13,8

Tabel 2: aantal burgerhulpverleners per 1000 inwoners

Om te bepalen of er voldoende burgerhulpverleners zijn zou per kern inzichtelijk moeten worden gemaakt of het aantal burgerhulpverleners in relatie tot het aantal inwoners voldoende dekkend is. Tabel 3 laat zien hoe deze aantallen zich tot elkaar verhouden.

Dorpskern	Aantal burgerhulpverleners	Aantal inwoners	Gemiddeld aantal burgerhulpverleners per 1000 inwoners
Bladel	167	10.467	15,4
Casteren	34	1.093	31,1
Hapert	96	5.609	17,1
Hoogeloon	41	2.180	18,3
Netersel	31	976	31,8
Totaal	369	20.325	18,2

Tabel 3: aantal burgerhulpverleners per kern

6.2 Subsidieverstrekking aan AED-werkgroep

In 2018 is door de gemeenteraad besloten een eenmalige subsidie toe te kennen aan de AED-werkgroep ten behoeve van het onderhouden van AED's die in beheer zijn van de werkgroep. Het subsidiebedrag is nadrukkelijk niet bedoeld voor het aanschaffen van buitenkasten of nieuwe AED's. De subsidie bedraagt €150,00 per AED per jaar. Om in aanmerking te komen voor een structurele subsidie dient de AED-werkgroep vanaf 2019 een subsidieaanvraag in te dienen om structureel opgenomen te worden in het subsidiejaarprogramma. De subsidie wordt toegekend onder de volgende aanvullende voorwaarden:

- Het onderhouden van de AED's gebeurt volgens een vastgesteld protocol zoals het onderhoud aan een AED betaamt, gelijk aan onderhoud door een professionele onderhoudsmonteur.
- Alle AED's in beheer bij de AED werkgroep dienen aangemeld te zijn bij HartslagNu.
- De AED's dienen zo veel mogelijk toegankelijk en eenvoudig te bereiken te zijn (24/7).
- Er dient een overzicht bijgehouden te worden over het aantal AED's binnen de gemeente Bladel en de locaties daarvan.
- De AED-werkgroep blijft zelf actief in het werven van sponsorgelden.

In december 2018 en augustus 2019 hebben gesprekken plaatsgevonden met de AED-werkgroep. Hier kwamen de volgende aandachtspunten en conclusies uit:

- Een groot deel van de AEDs in onze gemeente, 44 van de 81 AED's, wordt onderhouden door de AED werkgroep.
- De leden uit de AED werkgroep dragen ieder een verantwoordelijkheid voor een bepaalde kern binnen de gemeente Bladel.
- Alle AED's in het beheer van de AED werkgroep worden minimaal 2 keer per jaar gecontroleerd. Wanneer weersomstandigheden of de leeftijd van de AED daar aanleiding voor geven, wordt vaker gecontroleerd.
- Nog niet alle AED's in beheer van de AED werkgroep zijn geregistreerd bij HartslagNu.
- In enkele gevallen heeft de AED werkgroep particulieren/bedrijven (financieel) ondersteund met de aanschaf van een buitenkast. Hierdoor werden deze AED's voor iedereen 24/7 toegankelijk.
- De AED werkgroep fungeert als vraagbaak voor het bedrijfsleven, buurtverenigingen en particulieren.
- Het beschikbaar gestelde subsidiebedrag van €4500,- voor 2018 en 2019 was ontoereikend. Dit werd veroorzaakt door het feit dat de AED-werkgroep zorg droeg voor meer AED's dan waarvoor zij tot dan toe werden gesubsidieerd. Het bedrag dat wordt toegekend van €150,- per AED per jaar is wel voldoende toereikend.
- De AED-werkgroep merkt dat veel betrokkenen bij een reanimatie behoefte hebben aan een vorm van nazorg. De AED-werkgroep biedt in deze gevallen een luisterend oor, maar weet ook door te verwijzen naar huisarts of praktijkondersteuner wanneer nodig.

Voor het jaar 2020 heeft de AED werkgroep een aanvraag ingediend voor structurele opname in het subsidiejaarprogramma. Omdat het aantal AED's in beheer van de AED-werkgroep ten opzichte van 2018 aanzienlijk is gestegen (van 33 naar 44 stuks), wordt in het subsidiejaarprogramma 2020 voorgesteld hen een subsidie van €6600,- te verlenen (nog steeds €150,- per AED).

6.3 BuurtAED

BuurtAED (www.buurtaed.nl) is een initiatief van de Hartstichting en Philips, en probeert buurtverenigingen aan te moedigen om gezamenlijk een AED aan te schaffen. Omdat een AED (met buitenkast) nogal wat kost, draagt Philips 1/3^e van kosten. De overige 2/3^e moet door buurtgenoten binnen 30 dagen bij elkaar worden verzameld. Lukt dit niet? Dan ontvangen alle donateurs hun geld weer terug. Wordt er te veel gedoneerd? Dan ontvangen de donateurs die als laatste hebben gedoneerd hun bedrag terug. Wanneer de crowdfunding is geslaagd, krijg je naast een AED met buitenkast ook een vijfjarig onderhoudscontract. Dit onderhoudscontract is echter wel beperkt, en voorziet niet in de dekking van vervanging van onderdelen. In de praktijk zien we dat de BuurtAED's in beheer worden gebracht bij de AED-werkgroep.

Middels publicaties op diverse kanalen en persoonlijke gesprekken is het initiatief BuurtAED onder de aandacht gebracht bij de inwoners. De persoonlijke gesprekken vonden plaats nadat inwoners die vragen hadden over (het aanschaffen van) AED's zich hadden gemeld bij de beleidsmedewerker.

Sinds eind 2018 zijn er 4 nieuwe AED's in de gemeente Bladel bij gekomen via het initiatief BuurtAED. Drie daarvan hangen in Bladel, en eentje in Hapert.

6.4 HartslagNu

Het college heeft eind juni ingestemd met het aangaan van een tweejarig contract met stichting HartslagNu om waarborging van het landelijke oproepsysteem te kunnen garanderen. Tot voorkort droeg de Hartstichting alle kosten voor HartslagNu. Gezien het publiek belang van een goed opererend oproepsysteem is het reëel om als gemeente hier een bijdrage aan te leveren. Gemeente Bladel maakt al enkele jaren gebruik van de dienst die HartslagNu uitvoert, zonder dat daar een financiële vergoeding tegenover staat. Daar komt met het aangaan van het tweejarig contract verandering in. Gemeente Bladel krijgt daarnaast toegang tot een inlogaccount waarin veel informatie over AED's en burgerhulpverleners zichtbaar is. HartslagNu kan ons via dit account duidelijk maken waar zich aangemelde AEDs bevinden, hoe veel burgerhulpverleners er in de gemeente Bladel actief zijn, het aantal reanimatieoproepen dat er zijn geweest, de reactietijd per gebied en brengt mogelijke risicolocaties in kaart. Naar verwachting hebben gemeenten vanaf begin 2020 toegang tot dit inlogaccount. HartslagNu stuurt AED-eigenaren automatisch een herinnering indien de datum van de

elektroden/batterij verloopt. Daarnaast krijgen burgerhulpverleners een melding wanneer hun certificaat bijna verlopen is, zodat opnieuw een cursus kan worden gevolgd. Verder biedt HartslagNu een platform voor nazorg: Hier kunnen betrokkenen bij een reanimatie terecht kunnen voor nazorg (denk aan: professionele- en burgerhulpverleners, familie en vrienden van het slachtoffer, overlevenden van een reanimatie).

6.5 Communicatie

Door de gemeente Bladel wordt niet actief gecommuniceerd over waar zich AED's bevinden. Hiervoor is gekozen omdat AED's in principe door particulieren worden aangeschaft, zonder financiële bijdrage vanuit de gemeente. Zo wordt voorkomen dat de gemeente Bladel 'te koop loopt' met de AED's die door particulieren zijn aangeschaft. Het publiceren van een lijst met adresgegevens van waar zich AED's bevinden is volgens de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) niet toegestaan en daarnaast brengt het risico van diefstal en vernieling met zich mee.

De gemeente Bladel voorziet in publicaties om het belang van AED's en het aanmelden van AED's bij HartslagNu onder de aandacht te brengen. Hiervoor zijn via diverse kanalen publicaties uitgezet. Concreet hebben oproepen tot het aanmelden van AED's bij HartslagNu gestaan in de PC55, de Kempenaar, en de nieuwsbrief van de Ondernemersvereniging Bedrijventerrein gemeente Bladel. Daarnaast is in september 2019 tijdens het buurtpreventiecoördinatorenoverleg het belang van AED's en het initiatief BuurtAED onder de aandacht gebracht bij de buurtpreventiecoördinatoren.

6.6 Beleid buurgemeenten

6.6.1 Reusel-De Mierden

De gemeente Reusel-De Mierden kent vier werkgroepen AED. Zij werken aan een dekkend netwerk van AED's en van burgerhulpverleners. Ze stimuleren inwoners om burgerhulpverlener te worden en te blijven en ze verzorgen een jaarlijkse training voor inwoners. Elke werkgroep heeft enkele AED's in eigen beheer waarvoor men zelf het onderhoud doet. Daarnaast moet men zelf geld reserveren voor toekomstige vervangingen. Deze werkgroepen hebben het overzicht op bijna alle AED's in de gemeente die in particulier eigendom zijn, hebben contacten met de ondernemers en buurtverenigingen om hen te stimuleren een AED aan te schaffen en deze buiten te hangen. Verder vragen zij ook aandacht voor tijdig onderhoud en vervanging van de AED's. De kernen zijn allemaal hartsafe en een deel van het buitengebied is dat ook. De gemeente faciliteert de werkgroepen, subsidieert de kosten voor het onderhoud en de vervanging van de 3 AED's per kern en een deel van de kosten voor de jaarlijkse scholing. Verder verzekeren we AED's die 24 uur per dag beschikbaar zijn en zijn aangemeld bij Hartslagnu.nl. Verder verzorgt de gemeente Reusel-de Mierden jaarlijkse AED trainingen aan eigen personeel.

De organisatie van de werkgroepen is in elke kern anders. In Hulsel en Lage Mierde valt de werkgroep onder de betreffende dorpsraad. In Hooge Mierde valt de werkgroep onder de stichting Zorg en Welzijn Hooge Mierde. Subsidie voor scholing van vrijwilligers, onderhoud en vervanging van de AED's loopt via de dorpsraden en de stichting. In Reusel ontvangt de werkgroep alleen een bijdrage voor de scholing. Onderhoud en vervanging loopt nu nog rechtstreeks via de gemeente.

6.6.2 Bergeijk

Wat betreft AED's kent de gemeente Bergeijk het handboek 'naar duurzame 6 minuten zones'. Dit is gebaseerd op het feit dat hulp binnen 6 minuten na een hartstilstand van cruciaal belang is. Per kern van Bergeijk wordt/is een 6-minuten werkgroep opgericht die zorg draagt voor duurzame 6 minutenzones in hun eigen dorp. Deze werkgroepen maken onderdeel uit van de dorpsraden. De 6-minutenwerkgroepen zetten zich in om het (her)plaatsen van AED's in de openbare ruimte te faciliteren en het ontwikkelen van een goed onderhoudssysteem voor deze apparaten. Elke werkgroep (in totaliteit 6) krijgen ieder een subsidie van €750 toegekend voor het uitvoeren van bovenstaande taken.

In aanvulling op bovenstaande is de gemeente Bergeijk ook een tweejarig contract aangegaan met HartslagNu. Verder wil de gemeente Bergeijk elke aangemelde burgerhulpverlener bij HartslagNu belonen met een Kiss of Life (beademingsdoekje in een sleutelhanger). Momenteel wordt nog gekeken hoe dit vormgegeven kan worden. Verder wordt nog onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor de AED-werkgroepen om gezamenlijk in te kopen en te onderhouden.

6.6.3 Eersel

De gemeente Eersel heeft een beleidsregel AED vastgesteld. Hierin staat genoemd dat een subsidie verstrekt wordt (grotendeels aan EHBO-verenigingen) voor het onderhoud van de AED's en voor het opleiden van mensen om met een AED om te kunnen gaan. De hoogte van het subsidiebedrag is €160,- per AED. Er wordt geen subsidie verstrekt voor het aanschaffen van een AED vanuit de gedachte dat de aanschaf van een AED mogelijk moet zijn via sponsormiddelen.

Binnen afzienbare termijn moeten in de kern Eersel 23 AED's vervangen worden omdat er geen onderdelen meer te krijgen zijn voor de bestaande AED's (zowel de AED's als de onderdelen van dit merk worden niet meer gemaakt). Binnen de gemeenteraad is voldoende draagvlak om de aanschaf van AED's een gemeentelijke verantwoordelijkheid te laten zijn. Momenteel wordt onderzocht hoe dit het beste kan worden vormgegeven, waarna de beleidsregel zal worden aangepast.

7. Conclusies

7.1 De dekking van het netwerk van AED's en burgerhulpverleners is goed, met uitzondering van het buitengebied

Op basis van de resultaten kan geconcludeerd worden dat er in de gemeente Bladel veel AED's aanwezig zijn. In totaal zijn in de gemeente Bladel 81 AED's. De dorpskernen zijn in ieder geval overdag 'HartSafe' te noemen. Bovenstaande tabel 1 en de overzichtskaarten uit de bijlagen laten duidelijk zien dat niet alle AED's 24/7 toegankelijk zijn, en staan geregistreerd bij HartslagNu. Dat heeft er mee te maken dat een groot aantal van deze AED's particulier zijn aangeschaft, en we niet kunnen verwachten dat de eigenaren ze 24/7 toegankelijk maken of aanmelden bij HartslagNu. Gebieden waar de dekkinggraad van AED's niet voldoende is, is het buitengebied. Met uitzondering van sportcomplexen en recreatieparken worden daar maar weinig AED's aangeschaft door particulieren. Een verklaring hiervoor kan zijn dat er maar weinig relatief weinig mensen in het buitengebied wonen. Hierdoor is het bijvoorbeeld voor buurtbewoners minder aantrekkelijk is om gebruik te maken van het initiatief BuurtAED. Verder is er een reële kans dat het werkelijke aantal AED's in de gemeente Bladel nog hoger is. Particulieren of bedrijven die een AED hebben aangeschaft voor eigen gebruik, en deze niet hebben aangemeld bij het netwerk van HartslagNu en/of de AED-werkgroep zijn niet bekend.

De resultaten tonen aan dat er in de totale gemeente Bladel en in haar afzonderlijke kernen veel burgerhulpverleners zijn. Gemiddeld ligt het aantal burgerhulpverleners in de gemeente bijna twee keer zo hoog als het aantal dat door de Hartstichting wordt voorgeschreven. Zowel het totale aantal burgerhulpverleners als de spreiding ervan is goed op orde.

Verder blijkt dat voor de aanschaf van nieuwe AED's het goed werkt om een beroep te doen op de verantwoordelijkheid van de inwoners zelf. Via het initiatief BuurtAED zijn er in een relatief korte periode vier nieuwe AED's bij gekomen.

Het aangaan met het contract met HartslagNu biedt waardevolle informatie voor gemeenten en is daarnaast ook een service richting de burgerhulpverleners en AED eigenaren in onze gemeente.

7.2 Het budget is toereikend om onderhoud van AED's mogelijk te maken

In 2019 heeft de AED werkgroep aangegeven niet toe te komen met de €4500,- subsidie die ze hebben gekregen voor 2018 en 2019. Hiervoor zijn twee oorzaken: enerzijds hebben zij meer AED's in beheer dan waarvoor ze subsidie hebben gekregen. Anderzijds zijn van het bedrag ook buitenkanten aangeschaft, hoewel opgenomen was in de subsidievoorwaarden dat het beschikbare bedrag hiervoor in eerste instantie niet bedoeld was. Daarnaast is het belangrijk te vermelden dat nog niet alle AED's in beheer van de AED werkgroep zijn aangemeld bij HartslagNu. De AED werkgroep heeft aangegeven dat dit het belangrijkste aandachtspunt wordt voor de komende tijd. Het bedrag van €150,- per AED per jaar werd door de AED werkgroep als voldoende beoordeeld. Immers hoeft niet elk jaar een onderdeel van de AED vervangen te worden.

7.3 Vanuit de gemeente wordt beperkt gecommuniceerd over AED's

We willen voorkomen dat de gemeente Bladel 'te koop loopt' met de AED's die door particulieren zijn aangeschaft. Daarom wordt geen informatie verstrekt over waar zich AED's precies bevinden. Dit zou in het kader van de wet bescherming persoonsgegevens ook niet mogen. Wel wordt er gecommuniceerd over het initiatief BuurtAED. Dit gebeurt via de lokale weekbladen, de social media van de gemeente Bladel, de website van de gemeente Bladel en het buurtcoördinatorenoverleg.

7.4 De rol van de gemeente in buurgemeenten is vooral faciliterend

De buurgemeenten, met uitzondering van de gemeente Eersel, zijn van mening dat de verantwoordelijkheid voor een dekkend netwerk voor AED's en burgerhulpverleners, voor een groot gedeelte in handen is van de inwoners en het bedrijfsleven. De rol van de buurgemeente kan worden omschreven als faciliterend.

Bronnen

1. Factsheet Ambulancezorg 2018, GGD Zuidoost-Brabant.
2. Overzichtskaart AED's winkelgebieden Hapert en Bladel, oktober 2017.
3. Overzichtskaart AED's bedrijventerreinen, juni 2019.
4. HartslagNu database (augustus 2019). *AED's gemeente Bladel*. Geraadpleegd van: https://www.google.com/maps/d/viewer?mid=1DwSUfQz0IzMGjT2Ius4fuAN_F-koJodO&ll=51.389332758165324%2C5.2524972999999959&z=13